

ЗАКОН ЗА ПЧЕЛАРСТВОТО

Обн. ДВ. бр.57 от 24 юни 2003г., изм. ДВ. бр.87 от 1 ноември 2005г., изм. ДВ. бр.30 от 11 април 2006г., изм. ДВ. бр.51 от 26 юни 2007г., изм. ДВ. бр.36 от 4 април 2008г., изм. ДВ. бр.43 от 29 април 2008г., изм. ДВ. бр.26 от 6 април 2010г., изм. ДВ. бр.8 от 25 януари 2011г., изм. ДВ. бр.19 от 8 март 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.61 от 25 юли 2014г., изм. ДВ. бр.58 от 18 юли 2017г., доп. ДВ. бр.42 от 22 май 2018г., изм. ДВ. бр.52 от 9 юни 2020г., изм. ДВ. бр.65 от 21 юли 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.13 от 16 февруари 2021г., изм. ДВ. бр.102 от 23 декември 2022г., **изм. ДВ. бр.102 от 8 декември 2023г.**

Проект: 354-01-3/22.01.2003 г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С този закон се уреждат обществените отношения, свързани със:

1. организацията, управлението, селекцията и репродукцията на пчеларството;
2. собствеността, регистрирането и настаняването на пчелните семейства;
3. условията за отглеждане, производство и търговия с пчелни майки, семейства и рояци;
4. производството, преработката и окачествяването на пчелни продукти и търговията с тях;
5. условията за създаване и опазване на медоносната растителност;
6. опазването на пчелите.

Чл. 2. Законът има за цел да създаде условия за развитието на пчеларството като подотрасъл на животновъдството за създаване и поддържане на необходимия брой пчелни семейства, за поддържане на биологичното разнообразие и екологичното равновесие в природата, получаване на нормални добиви от културните растения и производство на качествени пчелни продукти.

Глава втора. ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА ПЧЕЛАРСТВОТО

Чл. 3. (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) Министърът на земеделието и храните осъществява държавната политика в областта на пчеларството.

Чл. 4. Научноизследователската и образователната дейност в областта на пчеларството се извършват от научни институти, опитни станции, лаборатории и висши училища.

Чл. 5. (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2021 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) Създава се Съвет по пчеларство като консултативен орган към министъра на земеделието и храните.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) Съветът по пчеларство подпомага министъра на земеделието и храните при осъществяване на държавната политика в областта на пчеларството.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) Министърът на земеделието и храните със заповеди определя състава на Съвета по пчеларство и утвърждава правила за организацията и дейността му.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) В състава на Съвета по пчеларство се включват представители на Министерството на земеделието и храните, Държавен фонд "Земеделие" - Разплащателна агенция, Българската агенция по безопасност на храните и пчеларски организации, отговарящи на изисквания, определени в правилата по ал. 3.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) Председател на Съвета по пчеларство е министърът на земеделието и храните.

Чл. 6. (Отм. - ДВ, бр. 13 от 2021 г.)

Чл. 7. (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2007 г., в сила от 26.06.2007 г., изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., отм. - ДВ, бр. 13 от 2021 г.)

Глава трета.

РЕГИСТРИРАНЕ И НАСТАНЯВАНЕ НА ПЧЕЛНИТЕ СЕМЕЙСТВА

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2021 г.) (1) Пчелните семейства се настаняват в пчелини, регистрирани по реда на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност. Собствениците или ползвателите на пчелини подават заявление по образец до директора на съответната областна дирекция по безопасност на храните.

(2) Собствениците или ползвателите на пчелини - лични стопанства, подават заявлението по ал. 1 чрез кмета или кметския наместник, като за регистрацията не се събира такса.

(3) Постоянните пчелини задължително са с ограждение, като в урегулираните поземлени имоти са с ограда, осигуряващо/осигуряваща безопасността на обекта и непозволяващо/непозволяваща свободен достъп и преминаване на хора и животни, и са обозначени с табелка с регистрационния номер на пчелина.

(4) Постоянните пчелини, намиращи се в горски територии, могат да са с ограждение, което не представлява строителство по смисъла на Закона за устройство на територията и на което се поставя табелка с регистрационния номер на пчелина.

(5) За постоянните пчелини, намиращи се в защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии, изискванията на ал. 3 и 4 не се прилагат.

Чл. 9. (1) Собственици на пчелини могат да бъдат физически и юридически лица.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 13 от 2021 г.)

(3) В кметствата се води и регистър на пчелните семейства на подвижно пчеларство, в който се вписват:

1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 13 от 2021 г.) трите имена на собственика, съответно за юридическото лице - наименованието на фирмата и БУЛСТАТ/ЕИК;

2. постоянният адрес по местоживееене на собственика, съответно адресът на управление на юридическото лице;

3. (доп. - ДВ, бр. 13 от 2021 г.) постоянното местонахождение на пчелина или мястото, откъдето са придвижени (кметство), с номер и дата на ветеринарномедицинското свидетелство;

4. регистрационният номер на пчелина;

5. (доп. - ДВ, бр. 13 от 2021 г.) броят на пчелните семейства, които са придвижени при подвижно пчеларство;

6. (отм. - ДВ, бр. 13 от 2021 г.)

7. (доп. - ДВ, бр. 13 от 2021 г.) мястото на настаняване с посочени GPS координати.

8. (отм. - ДВ, бр. 13 от 2021 г.)

Чл. 10. (1) Собственикът на пчелното семейство е и собственик на излезлия от него пчелен рояк.

(2) Когато пчелният рояк е заседнал в чужд имот, собственик на пчелния рояк е собственикът на имота. Във всички останали случаи собственик на пчелния рояк е лицето, което го е намерило.

Чл. 11. (1) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Пчелните семейства могат да се настаняват върху земеделски земи, горски територии, собственост на държавата, общините, физически и юридически лица, както и в урегулирани поземлени имоти.

(2) За устройване на постоянни пчелини с над 10 пчелни семейства държавата или общините могат да учредяват право на ползване.

(3) Правото на ползване се прекратява:

1. в случай че лицето, в полза на което е учредено, преустанови отглеждането на пчелните семейства;

2. със смъртта на лицето, съответно прекратяването на юридическото лице, в полза на което е учредено; в този случай правото на ползване се учредява в полза на наследниците, съответно правоприменниците, които продължават отглеждането на пчелните семейства, или на лицето, придобило собствеността върху тях.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Когато общината продава земи - частна общинска собственост, които са ползвани за пчелини над 20 години и върху които и в момента се отглеждат над 10 пчелни семейства, собственикът на пчелина има право да закупи при равни други условия ползването от него земеделски земи или горски територии в размер не по-малко от 3 декара - за ниви, 2 декара - за ливади, и 1 декар - за овощни градини и гори.

Чл. 12. (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г., доп. - ДВ, бр. 42 от 2018 г., в сила от 22.05.2018 г.) За учредяване право на ползване върху земеделски земи и върху горски територии - държавна собственост за устройване на постоянни пчелини с над 10 пчелни семейства се прилагат разпоредбите на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, Закона за горите, Закона за държавната собственост и Закона за общинската собственост.

Чл. 13. (1) Право на ползване по чл. 12 може да се учреди в полза на заявителите, когато:

1. в района не са настанени повече от 50 броя пчелни семейства в радиус 2,5 км;

2. в населени места и вилни зони пчелините са на разстояние не по-малко от 5 м от границата на съседа, ако входовете им са ориентирани към него, и не по-малко от 3 м, ако входовете не са с лице към границите на съседния имот; при наличието на плътна ограда, висока над 2 м, или когато са разположени на склон и съседният имот е поне 2 м под нивото на пчелина, пчелините може да се настаняват и до самата ограда;

3. (изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) няма констатирано заразно заболяване по пчелите и пчелното пило в района от органите на Българската агенция по безопасност на храните.

(2) Алинея 1, т. 1 не се прилага за райони, заети от растителност с обилно

нектароотделяне - акациеви, липови гори и масиви, засети с културни медоносни видове.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) При подвижно пчеларство разрешение за настаняване или преместване на временен пчелин се издава от кмета в деня на подаване на молбата при наличие на изискванията на чл. 13, ал. 1, а за поземлените имоти в горски територии - по реда на Закона за горите.

Чл. 15. Постоянни и временни пчелини не се устройват на:

1. разстояние, по-малко от 100 м от административни сгради, училища, детски градини и болнични заведения;
2. разстояние, по-малко от 10 км в райони с регистрирани племенни пчелини за производство на елитни пчелни майки и резерватни пчелини;
3. разстояние, по-малко от 5 км в райони с регистрирани репродуктивни пчелини за производство на племенни пчелни майки;
4. територията на обекти, свързани с отбраната и сигурността на страната;
5. разстояние, по-малко от 500 м от химически заводи, които замърсяват въздуха с вредни вещества, термоелектроцентрали, екарисажи, предприятия за кръвен албумин, туткал, кожарски фабрики, складове за кожи и угоителни стопанства.

Чл. 16. Временни пчелини се настаняват на места, отстоящи на повече от 300 м от съседни пчелини и на повече от 100 м от републиканската пътна мрежа.

Чл. 17. За опрашване на земеделски култури земеделският производител заплаща на съответния пчелар услугата по договаряне.

Глава четвърта.

ОТГЛЕЖДАНЕ, ПРОИЗВОДСТВО И ТЪРГОВИЯ С ПЧЕЛНИ МАЙКИ, СЕМЕЙСТВА И РОЯЦИ

Чл. 18. (1) В Република България се отглеждат само местни отродия пчели и/или вътрелинейните им и междулинейните кръстоски.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2021 г.) Селекцията и репродукцията в пчеларството се извършва от развъдни асоциации, получили разрешение по чл. 30б, ал. 1 от Закона за животновъдството.

(3) Развъдните асоциации по ал. 2 извършват дейностите си под контрола на Изпълнителната агенция по селекция и репродукция в животновъдството.

Чл. 19. (1) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) Министърът на земеделието и храните определя с наредба правилата за производство и търговия с елитни и племенни пчелни майки и отводки (рояци) и реда за водене на регистър.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 61 от 2014 г.) Производството на елитни и племенни пчелни майки и отводки (рояци) се извършва в племенни и репродуктивни пчелини, регистрирани в областните дирекции "Земеделие", при условията и по реда на ал. 3 - 7.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 61 от 2014 г.) За регистрацията по ал. 2 лицата подават в областната дирекция "Земеделие" по местонахождение на пчелина:

1. заявление, съдържащо данни за местонахождението на пчелина;
2. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2014 г.) положително становище за регистрация за съответния вид дейност, издадено от развъдната организация, в която членуват лицата, подали заявлението;
3. документ, удостоверяващ професионалната квалификация на кандидата или на наетите от него лица за съответния вид дейности.

(4) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2014 г.) Положителното становище по ал. 3, т. 2 се издава, когато са изпълнени едновременно следните условия:

1. наличие на апаратура и прилагане на инструментално осеменяване на елитните пчелни майки или осигурена 10-километрова изолация при естественото им съешаване в племенните пчелини;
2. наличие на 5-километрова изолация за репродуктивни пчелини;
3. наличие на оборудвана лаборатория при производството на елитни и/или племенни пчелни майки;
4. разплодният материал отговаря на приетите стойности за расова принадлежност съгласно приетата Развъдна програма;
5. спазена е заявената от производителя и утвърдена от Развъдната организация технология за съответния вид дейност;
6. спазени са изискванията за водене на зоотехническата документация.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., предишна ал. 4 - ДВ, бр. 61 от 2014 г.) В 10-дневен срок от подаването на документите по ал. 3 длъжностните лица от областните дирекции "Земеделие" получават становище от областната дирекция по безопасност на храните за епизоотичната обстановка в района на пчелина и за здравословния статус на пчелните семейства. В същия срок длъжностните лица могат да извършат и проверка на място.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 61 от 2014 г.) В срока по ал. 5 директорът или упълномощено от него длъжностно лице от съответната областна дирекция "Земеделие" може да поиска от заявителя писмено допълване или уточняване на документите по ал. 3.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 61 от 2014 г.) В 7-дневен срок от получаване на становището по ал. 5 и 6 директорът на областната дирекция "Земеделие" или упълномощено от него длъжностно лице регистрира или отказва регистрацията на пчелина. Отказът може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(8) (Предишна ал. 7, изм. - ДВ, бр. 61 от 2014 г.) Регистрацията е валидна за срока на валидност на становището по ал. 3, т. 2. След изтичането на срока на валидност нова регистрация се извършва при условията и по реда на ал. 3 - 7.

(9) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., предишна ал. 8, изм. - ДВ, бр. 61 от 2014 г.) Собствениците или управителите на регистрираните пчелини са длъжни да заявят в областната дирекция "Земеделие" всяка промяна в обстоятелствата по ал. 3 и 5 в едномесечен срок от настъпването ѝ.

(10) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., предишна ал. 9 - ДВ, бр. 61 от 2014 г.) Регистрацията може да се заличи със заповед на директора на областната дирекция "Земеделие":

1. (доп. - ДВ, бр. 61 от 2014 г.) по молба на производителя с копие до развъдната организация;
2. при прекратяване или ликвидация на юридическото лице;
3. при смърт на физическото лице;

4. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2014 г.) при постъпило предложение от председателя на развъдната организация поради промяна в условията, въз основа на които е издадено становището по ал. 3, т. 2.

5. (отм. - ДВ, бр. 61 от 2014 г.)

(11) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г., предишна ал. 10, изм. - ДВ, бр. 61 от 2014 г.) Заповедта по ал. 10 може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 19а. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2014 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) В Министерството на земеделието и храните се води публичен списък на лицата, регистрирани по чл. 19, ал. 7.

(2) В списъка по ал. 1 се вписват:

1. име на физическото лице/наименование на юридическото лице - търговец, и координати за връзка;

2. дата на последна регистрация в областната дирекция "Земеделие";

3. вид дейност - производство.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) Областните дирекции "Земеделие" са длъжни да заявят в Министерството на земеделието и храните всяка промяна в обстоятелствата по ал. 2, т. 2 в едномесечен срок от настъпването ѝ.

Чл. 20. (1) Забраняват се:

1. вносът, разпространението и отглеждането на пчелни майки, семейства и рояци извън определените по чл. 18, ал. 1;

2. (изм. - ДВ, бр. 26 от 2010 г., изм. - ДВ, бр. 13 от 2021 г.) търговията и превозването на пчелни майки и рояци без сертификат за произход, издаден от развъдна организация, получила разрешение по смисъла на чл. 30б, ал. 1 от Закона за животновъдството;

3. (нова - ДВ, бр. 26 от 2010 г., изм. - ДВ, бр. 61 от 2014 г.) търговията и превозването на пчелни майки, семейства и рояци без ветеринарномедицинско свидетелство за придвижване/транспортиране на животни.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) Министърът на земеделието и храните може по изключение да разреши внос на пчелни майки, извън определените по чл. 18, ал. 1, за научноизследователски цели при следните условия:

1. вносителят е научен институт или опитна станция;

2. вносът е за не повече от 20 пчелни майки;

3. при положително становище на Изпълнителната агенция по селекция и репродукция в животновъдството и Националната развъдна асоциация по пчеларство.

Глава пета.

ПРОИЗВОДСТВО, ТЪРГОВИЯ И КОНТРОЛ НА ПЧЕЛНИ ПРОДУКТИ

Чл. 21. Производството на пчелни продукти обхваща получаването, преработката, пакетирането и съхранението на пчелен мед, цветен пчелен прашец, пчелно млечице, пчелен восък, прополис (пчелен клей) и пчелна отрова.

Чл. 22. (1) Забранява се влагането на примеси, подправянето, имитирането и фалшифицирането на пчелния мед и пчелните продукти и продажбата на пчелен мед, който не отговаря на условията на Наредбата за изискванията към пчелния мед, предназначен за консумация от човека (ДВ, бр. 85 от 2002 г.).

(2) Забранява се употребата на захар и други подсладители за подхранване на пчелните семейства по време на медосбора и в периода, когато подхранването би довело до наличие на остатъци в пчелния мед, предназначен за продажба.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) Предприятията за преработка на восък и производство на восъчни основи, както и предприятията за производство и търговия с пчелен мед и пчелни продукти се одобряват и регистрират при условия и по ред, определени с наредба на министъра на земеделието и храните.

Чл. 23. Добивът, транспортирането, преработката и съхранението на пчелен мед и пчелни продукти се извършват в амбалаж, съгласно изискванията на Наредба № 1 от 2002 г. за материалите и предметите от пластмаси, предназначени за контакт с храни (ДВ, бр. 13 от 2002 г.) и Наредба № 24 от 2001 г. за хигиенните изисквания към материалите и предметите, различни от пластмаси, предназначени за контакт с храни (обн., ДВ, бр. 56 от 2001 г.; изм., бр. 13 от 2002 г.).

Чл. 24. (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 2020 г., в сила от 21.07.2020 г.) Забранява се използването на антибиотици и сулфонамиди при отглеждането и лекуването на болестите по пчелите и пчелното пило.

Чл. 25. При констатиране на заразни заболявания по пчелите и пчелното пило се прилага Наредба № 30 от 2002 г. за профилактика и борба с някои заразни болести по пчелите (ДВ, бр. 78 от 2002 г.).

Чл. 26. (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) Националният браншови пчеларски съюз подпомага извършването на контрол върху качеството на предлаганите на вътрешния пазар пчелни продукти и информира министъра на земеделието и храните за констатирани нарушения.

Чл. 27. С наименованието "Пчелен мед" се обозначават само продукти, отговарящи на изискванията на Наредбата за изискванията към пчелния мед, предназначен за консумация от човека.

Чл. 28. Продукт, различен от пчелен мед, не може да се добавя към пчелния мед, предназначен за продажба.

Чл. 29. (1) Покупко-продажбата, окачествяването и съхранението на пчелните продукти се осъществяват по партии на отделни производители.

(2) Всяка партида се придружава от сертификат за съответствие на качеството, издаден от акредитирана лаборатория.

(3) Вземането на проби и окачествяването на пчелните продукти се извършва при условия и по ред, определени с Наредба № 2 от 1997 г. за вземане на проби от хранителни продукти (ДВ, бр.

10 от 1997 г.).

Чл. 30. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2020 г., в сила от 09.06.2020 г.) Пчелният мед и пчелните продукти се предлагат за продажба в опаковки, отговарящи на изискванията на чл. 14 от Закона за храните.

Чл. 31. Вносът на пчелен мед и пчелни продукти се осъществява при наличие на сертификат за произход и качество и ветеринарномедицински сертификат, издадени от компетентните ветеринарномедицински органи на страната износител.

Глава шеста.

ОПАЗВАНЕ НА ПЧЕЛИНИТЕ И ПЧЕЛНИТЕ СЕМЕЙСТВА

Чл. 32. (1) Физически и юридически лица, които провеждат дезинфекционни и дезинсекционни дейности с използване на продукти за растителна защита и препарати за дезинфекция и дезинсекция, задължително предвиждат мерки за опазване на пчелите от отравяне.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) Мерките за опазването на пчелите и пчелните семейства от отравяне и начините за провеждане на растителнозащитни, дезинфекционни и дезинсекционни дейности се уреждат с наредба на министъра на земеделието и храните.

Чл. 33. (1) Забранява се употребата на продукти за растителна защита и препарати за дезинфекция и дезинсекция върху земеделски и горски култури, трайни и крайпътни насаждения и медоносна растителност, намиращи се във фаза на цъфтеж и през периода на отделяне на мана.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) При масово проявление на вредители и авиационно третиране на земеделски и/или горски култури с продукти и/или препарати за растителна защита по ал. 1 в райони, в които има пчелини, собственикът на земеделската и/или горската култура осъществява третирането след писмено разрешение на областната дирекция по безопасност на храните.

Чл. 34. При механизиранията коситба на цъфтяща медоносна растителност в дневните часове техниката трябва да е снабдена със специални устройства за прогонване на пчелите.

Чл. 35. Разрешава се използването на система кошери "тръвна" за отглеждането на пчелни семейства. Не се разрешава придвижването и използването им при подвижно пчеларство.

Чл. 36. (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2005 г., в сила от 02.05.2006 г., изм. - ДВ, бр. 51 от 2007 г., в сила от 26.06.2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) За осъществяване на профилактика на заболяванията и опазване на пчелните семейства от отравяне със заповед на ръководителя на областната дирекция "Земеделие" към общините се създават постоянни комисии в състав: представител на съответната общинска служба по земеделие, на съответната община, на областната дирекция по безопасност на храните, на Изпълнителната агенция по селекция и репродукция в животновъдството, както и пчелар проверител.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) Министерът на земеделието и храните издава правилник за организацията и дейността на постоянните комисии по ал. 1.

(3) Членове на постоянните комисии по ал. 1 извършват пролетен и есенен профилактичен преглед на пчелните семейства.

(4) В рамките на работното време членовете на постоянните комисии, притежаващи документ по утвърден образец, определен в правилника по ал. 2, имат право да влизат във всеки личен и обществен пчелин и да извършат преглед на пчелните семейства и пчеларския инвентар.

Глава седма.

АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 37. (1) (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2021 г.) Който не постави регистрационен номер на пчелина в нарушение на чл. 8, ал. 3 или 4, се наказва с глоба от 50 до 100 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция от 200 до 300 лв.

Чл. 38. (1) Който наруши разпоредбите на чл. 15, т. 1 и 4, се наказва с глоба от 100 до 200 лв., а за нарушения по чл. 15, т. 2, 3 и 5 - от 500 до 700 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 1500 до 2000 лв.

Чл. 39. При нарушения на чл. 18, ал. 1 и 2 пчелинът се отнема в полза на държавата.

Чл. 40. (1) Лице, което произвежда и/или търгува с елитни и племенни пчелни майки и отводки (рояци) в нарушение на правилата по чл. 19, ал. 1, се наказва с глоба от 1500 до 2000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

(2) Лице, което произвежда елитни и племенни пчелни майки и отводки (рояци), без да е регистрирано по чл. 19, ал. 2, се наказва с глоба 500 лв.

(3) Когато нарушенията по ал. 1 и 2 са извършени от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 2500 до 3000 лв.

Чл. 41. (1) Който наруши разпоредбите на чл. 20, ал. 1, се наказва с глоба от 800 до 1000 лв. Внесените пчелни майки, рояци и пчелни семейства се отнемат в полза на държавата.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 1300 до 1500 лв.

Чл. 42. (1) Който наруши разпоредбите по чл. 22, ал. 1 и чл. 24, се наказва с глоба 500 лв., като подправената, имитирана или некачествена продукция се отнема в полза на държавата.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер 1000 лв., като подправената, имитирана или некачествена продукция се отнема в полза на държавата.

Чл. 43. (1) Който наруши правилата, определени по реда на чл. 22, ал. 3, се наказва с глоба в размер 5000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер 7000 лв.

Чл. 44. (1) Който не спазва мерките за опазването на пчелите от отравяне и начините за провеждане на растителнозащитни, дезинфекционни и дезинсекционни дейности, определени по реда на чл. 32, се наказва с глоба от 3000 до 5000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 8000 до 10 000 лв.

Чл. 45. (1) Който наруши разпоредбата на чл. 33, се наказва с глоба от 4000 до 5000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 8000 до 10 000 лв.

Чл. 46. (1) Който наруши разпоредбите на чл. 34, се наказва с глоба от 400 до 500 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 800 до 1000 лв.

Чл. 47. За повторно нарушение по чл. 37, 38 и чл. 40 - 46 предвидените глоби или имуществени санкции се налагат в двоен размер.

Чл. 48. (1) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., изм. - ДВ, бр. 61 от 2014 г.) Актовете за установяване на нарушенията по чл. 32, 33, 42 - 46 се съставят от контролните органи на Българската агенция по безопасност на храните. Наказателните постановления се издават от изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните или от оправомощени от него длъжностни лица.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., изм. - ДВ, бр. 61 от 2014 г.) Актовете за установяване на нарушенията по чл. 37 и 38 се съставят от оправомощени от директорите на областните дирекции "Земеделие" длъжностни лица, а наказателните постановления се издават от директорите на областните дирекции "Земеделие".

(3) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2014 г.) Актовете за установяване на нарушенията по чл. 40 и 41 се съставят от оправомощени от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по селекция и репродукция в животновъдството длъжностни лица, а наказателните постановления се издават от директора на Изпълнителната агенция по селекция и репродукция в животновъдството.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 61 от 2014 г.) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Ентомофилни растения" са диворастващи и културни растения, които се нуждаят от опрашване от пчели и други насекоми.

2. "Пчелен мед" е хранителен вискозен, течен или кристализирал продукт, произвеждан от медоносни пчели от нектара на цветовете или секретите от или върху живите части на растенията, които пчелите събират, трансформират, комбинират с конкретни вещества, които те отделят, складираат и оставят да узреят във восъчни пити.

3. "Подвижно пчеларство" е придвижването и временното настаняване на пчелни семейства в близост до медоносна растителност за ползването ѝ като пчелна паша и за опрашване на ентомофилните култури и дивите растения.

4. "Пчеларство" е дейност, свързана с отглеждане, развъждане и използване на медоносните пчели за опрашване на ентомофилни култури и производство на пчелни продукти.

5. "Пчелен рояк" е част от пчелното семейство, състоящ се от една пчелна майка, пчели-работнички и търтеи (сезонно).

6. "Пчелно семейство" е цялата биологична и производствена единица (колония), състояща се от пчелна майка, определено количество пчели-работнички и търтеи (сезонно), настанени в кошери с необходимото количество восъчни пити. Пчелното семейство се смята за едно и когато основното семейство се подпомага от помощно, настанено в същия кошер.

7. "Пчелин" е място, върху което са настанени пчелни семейства заедно с наличното оборудване.

8. "Пчелни продукти", получени при отглеждане на пчели, са пчелен мед, пчелен восък, цветен пчелен прашец, прополис (пчелен клей), пчелно млечице и пчелна отрова.

9. "Пчелно пило" са яйцата, ларвите и какавидите на пчелите-работнички, майки и търтеи в различен стадий от развитието им до излюпването на възрастното насекомо.

10. (изм. - ДВ, бр. 51 от 2007 г., в сила от 26.06.2007 г., изм. - ДВ, бр. 61 от 2014 г.) "Пчелар проверител" е опитен пчелар, притежаващ удостоверение за квалификация "пчелар проверител".

11. "Имитиран" или "подправен" е всеки продукт, който не отговаря на понятието "пчелен мед", определено в т. 2.

12. "Повторно" е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което е наложено наказание за нарушение от същия вид.

13. "Тръвна" е неразборен, плетен, конусовиден кошер със сламена покривка.

14. (нова - ДВ, бр. 13 от 2021 г.) "Временен пчелин" е място, върху което временно се настаняват пчелни семейства за практикуване на подвижно пчеларство.

15. (нова - ДВ, бр. 13 от 2021 г.) "Пчелин - лично стопанство" е пчелин, в който се отглеждат пчелни семейства с цел добив на пчелен мед и пчелни продукти за лична консумация, които не се предлагат на пазара.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. (1) В тримесечен срок от влизането в сила на закона министърът на земеделието и горите издава наредбите по чл. 19, ал. 1, чл. 22, ал. 3 и чл. 32, ал. 2, както и правилника по чл. 36, ал. 2.

(2) До приемането на наредбата по чл. 32, ал. 2 се запазва действието на Наредба № 5 от 1985 г. за опазване на пчелните семейства от отравяне при пръскането и прашенето на растителността (ДВ, бр. 75 от 1985 г.).

§ 3. В тримесечен срок от влизането в сила на закона собствениците на пчелини са длъжни да приведат дейността си в съответствие с изискванията на чл. 13, ал. 1, т. 2.

§ 4. Система кошери "тръвна" по чл. 35 се използва за отглеждане на пчелни семейства в срок до 31 декември 2006 г.

§ 5. Собствениците на пчелни семейства подават заявление за регистрация по чл. 8, ал. 1 в тримесечен срок от влизането в сила на закона.

§ 6. Законът за пчеларството (обн., ДВ, бр. 102 от 1983 г.; изм., бр. 11 от 1998 г., бр. 113 от 1999 г.) се отменя.

§ 7. (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) Изпълнението на закона се възлага на министъра на земеделието и храните.

Законът е приет от XXXIX Народно събрание на 10 юни 2003 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ВЕТЕРИНАРНОМЕДИЦИНСКАТА ДЕЙНОСТ

(ОБН. - ДВ, БР. 87 ОТ 2005 Г., В СИЛА ОТ 02.05.2006 Г.)

§ 27. Законът влиза в сила в 6-месечен срок от обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на:

1. параграф 22, който влиза в сила от 26 октомври 2005 г. ;
2. членове 259 - 275, които влизат в сила от 1 януари 2006 г.;
3. членове 56, 61 и 192, които влизат в сила от 1 октомври 2006 г.;
4. членове 52 - 54, чл. 60, чл. 67 - 76, чл. 77, ал. 3, чл. 78 - 100, чл. 112, 175, чл. 195, ал. 3, т. 2 - 4, чл. 199, ал. 4, т. 2 - 4, чл. 269, 289, 330 - 339, 342, чл. 343, ал. 5, чл. 382, ал. 1, чл. 401 и 410 и § 18, които влизат в сила от 1 януари 2007 г.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ АДМИНИСТРАТИВНОПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС

(ОБН. - ДВ, БР. 30 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 12.07.2006 Г.)

§ 110. В Закона за пчеларството (обн., ДВ, бр. 57 от 2003 г.; изм., бр. 87 от 2005 г.) навсякъде думите "Закона за административното производство" се заменят с "Административнопроцесуалния кодекс".

.....
§ 142. Кодексът влиза в сила три месеца след обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. дял трети, § 2, т. 1 и § 2, т. 2 - относно отмяната на глава трета, раздел II "Обжалване по съдебен ред", § 9, т. 1 и 2, § 11, т. 1 и 2, § 15, § 44, т. 1 и 2, § 51, т. 1, § 53, т. 1, § 61, т. 1, § 66, т. 3, § 76, т. 1 - 3, § 78, § 79, § 83, т. 1, § 84, т. 1 и 2, § 89, т. 1 - 4, § 101, т. 1, § 102, т. 1, § 107, § 117, т. 1 и 2, § 125, § 128, т. 1 и 2, § 132, т. 2 и § 136, т. 1, както и § 34, § 35, т. 2, § 43, т. 2, § 62, т. 1, § 66, т. 2 и 4, § 97, т. 2 и § 125, т. 1 - относно замяната на думата "окръжния" с "административния" и замяната на думите "Софийския градски съд" с "Административния съд - град София", които влизат в сила от 1 март 2007 г.;

2. параграф 120, който влиза в сила от 1 януари 2007 г.;

3. параграф 3, който влиза в сила от деня на обнародването на кодекса в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА
ЖИВОТНОВЪДСТВОТО

(ОБН. - ДВ, БР. 51 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 26.06.2007 Г.)

§ 69. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА РИБАРСТВОТО
И АКВАКУЛТУРИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 36 ОТ 2008 Г.)

§ 74. В Закона за пчеларството (обн., ДВ, бр. 57 от 2003 г.; изм., бр. 87 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г. и бр. 51 от 2007 г.) навсякъде думите "министърът на земеделието и горите", "министъра на земеделието и горите" и "Министерството на земеделието и горите" се заменят съответно с "министърът на земеделието и продоволствието", "министъра на земеделието и продоволствието" и "Министерството на земеделието и продоволствието".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ГОРИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 43 ОТ 2008 Г.)

§ 90. В Закона за пчеларството (обн., ДВ, бр. 57 от 2003 г.; изм., бр. 87 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г., бр. 51 от 2007 г., бр. 36 от 2008 г.) навсякъде думите "Земеделие и гори" се заменят със "Земеделие", а думите "по земеделие и гори" се заменят с "по земеделие".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА БЪЛГАРСКАТА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 8 ОТ 2011 Г., В СИЛА ОТ 25.01.2011 Г.)

§ 22. В Закона за пчеларството (обн., ДВ, бр. 57 от 2003 г.; изм., бр. 87 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г., бр. 51 от 2007 г., бр. 36 и 43 от 2008 г. и бр. 26 от 2010 г.) се правят следните изменения:

.....

4. Навсякъде в закона думите "Националната ветеринарномедицинска служба" се заменят с "Българската агенция по безопасност на храните" и думата "продоволствието" се заменя с "храните".

.....

§ 30. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ГОРИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 19 ОТ 2011 Г., В СИЛА ОТ 09.04.2011 Г.)

§ 42. Законът влиза в сила в едномесечен срок от обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на:

1. параграф 3, § 9, ал. 9 - 11 и § 16, т. 41, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник";

2. чл. 14, ал. 1, т. 2, чл. 115, ал. 1, т. 2, чл. 116, ал. 2, чл. 183, ал. 2, т. 3 и чл. 249, ал. 5, т. 3, които влизат в сила от 1 януари 2016 г.

Заклучителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА БЪЛГАРСКАТА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 58 ОТ 2017 Г., В СИЛА ОТ 18.07.2017 Г.)

§ 60. В Закона за пчеларството (обн., ДВ, бр. 57 от 2003 г.; изм., бр. 87 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г., бр. 51 от 2007 г., бр. 36 и 43 от 2008 г., бр. 26 от 2010 г., бр. 8 и 19 от 2011 г. и бр. 61 от 2014 г.) навсякъде думите "Министерството на земеделието и храните", "министърът на земеделието и храните" и "министъра на земеделието и храните" се заменят съответно с "Министерството на земеделието, храните и горите", "министърът на земеделието, храните и горите" и "министъра на земеделието, храните и горите".

.....

§ 76. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заклучителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА СОБСТВЕНОСТТА И ПОЛЗВАНЕТО НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ

(ОБН. - ДВ, БР. 42 ОТ 2018 Г., В СИЛА ОТ 22.05.2018 Г.)

§ 17. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 9, който влиза в сила от стопанската 2019 - 2020 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ХРАНИТЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 52 ОТ 2020 Г., В СИЛА ОТ 09.06.2020 Г.)

§ 19. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на разпоредбата на чл. 76, ал. 2, т. 2, която влиза в сила от 22 февруари 2021 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТА НА
РАСТЕНИЯТА**

(ОБН. - ДВ, БР. 65 ОТ 2020 Г., В СИЛА ОТ 21.07.2020 Г.)

§ 65. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 26 относно чл. 36, ал. 5, която влиза в сила от 1 януари 2021 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПОДПОМАГАНЕ
НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ПРОИЗВОДИТЕЛИ**

(ОБН. - ДВ, БР. 102 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2023 Г.)

.....
§ 90. В Закона за пчеларството (обн., ДВ, бр. 57 от 2003 г.; изм., бр. 87 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г., бр. 51 от 2007 г., бр. 36 и 43 от 2008 г., бр. 26 от 2010 г., бр. 8 и 19 от 2011 г., бр. 61 от 2014 г., бр. 58 от 2017 г., бр. 42 от 2018 г., бр. 52 и 65 от 2020 г. и бр. 13 от 2021 г.) навсякъде думите "Министерството на земеделието, храните и горите", "министърът на земеделието, храните и горите" и "министъра на земеделието, храните и горите" се заменят съответно с "Министерството на земеделието", "министърът на земеделието" и "министъра на земеделието".
.....

§ 106. Законът влиза в сила от 1 януари 2023 г. с изключение на чл. 33а, ал. 2, която влиза в сила от 1 март 2023 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТА НА
РАСТЕНИЯТА**

(ОБН. - ДВ, БР. 102 ОТ 2023 Г.)

.....
§ 105. В Закона за пчеларството (обн., ДВ, бр. 57 от 2003 г.; изм., бр. 87 от 2005 г., бр. 30

от 2006 г., бр. 51 от 2007 г., бр. 36 и 43 от 2008 г., бр. 26 от 2010 г., бр. 8 и 19 от 2011 г., бр. 61 от 2014 г., бр. 58 от 2017 г., бр. 42 от 2018 г., бр. 52 и 65 от 2020 г., бр. 13 от 2021 г. и бр. 102 от 2022 г.) навсякъде думите "Министерството на земеделието", "министърът на земеделието" и "министъра на земеделието" се заменят съответно с "Министерството на земеделието и храните", "министърът на земеделието и храните" и "министъра на земеделието и храните".

.....